

dynastia Čching (1644-1912) :

Posledná cisárska dynastia Číny, niekedy nazývaná dynastiou Mandžu.

V roku 1644 moc dynastie Ming podlomili povstania a občianska vojna. Povstalecký vodca Li Č'čcheng sa zmocnil časti Pekingu a vyhlásil sa za cisára. Generál mingského vojska Wu Sang wei sa dopustil chyby, keď povolal na pomoc proti Li Č'čchengovi mandžuské vojská. Výsledkom bol úplný chaos. keď sa Mandžuovia zmocnili Pekingu, nastolili novú dynastiu Čching. Aby si noví vládcovia zmierili Číňanov, prevzali mnohé črty z obdobia vlády dynastie Ming a zdôrazňovali kon tinuitu s minulosťou pestovaním starých tradícií a klasických konfuciánskych hodnôt (pozri Konfucius). Čínske územie sa rozrástlo za cisára Kchangsiho, ktorý vládol od roku 1661 do roku 1722. Pod čínsku nadvládu sa dostalo Mongolsko, Turkestan, Tibet a Taiwan. Ďalšie územné zisky dosiahol cisár Čchien-lung, ktorý vládol v rokoch 1736-1796. Za jeho vlády bolo územie čínskej ríše najväčšie. V 19. storočí utrpela dynastia Čching viacero porážok, najmä v Prvej ópiovej vojne s Britániou (1839-1842), v Tchajpchinskom povstaní a v prvej Čínsko-japonskej vojne (1894-1895). Postavenie Číny zhoršilo počínanie cisárovej vdovy Cchi'-Si, ktorá od roku 1895 ovládala čínsky dvor, bránila všetkým pokusom o modernizáciu a prostredníctvom Boxerského povstania sa usilovala vyhnáť z Číny cudzincov. Tri roky po jej smrti bola roku 1908 vyhlásené republika, ktorej vodcom sa stal Sunjatsen. Vo februári roku 1912 abdikoval posledný čínsky cisár, šesťročný Pchu I.